T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/528
KARAR NO : 2018/511
KARAR TR : 24.09.2018

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 36/3-b. madde ve fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. D.
Vekili : Av. A.K.T.
Davalı : Denizli Valiliği

O L A Y : Denizli Valiliği Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, 20 AD 082 plaka sayılı araç sürücüsü davacı adına, alkol cihazına üflemeyi kabul etmediği ve sürücü belgesini yanında bulundurmadığının tespit edildiğinden bahisle, 11.2.2018 gün ve MA26281745 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/9 ve 44/1-b. madde ve fıkraları uyarınca 3.104,00 TL idari para cezası verilmiş, aynı birim tarafından 11.2.2018 gün ve 013647 sayılı sürücü belgesi geri alma tutanağı düzenlenmiş, ayrıca alkollü olarak araç kullandığından bahisle, davacı adına 11.2.2018 gün ve MA-26281861 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek aynı Kanun'un 48/5. madde ve fıkrası uyarınca 1.002,00 TL idari para cezası verilmiş, aynı birim tarafından 11.2.2018 gün ve 013648 sayılı sürücü belgesi geri alma tutanağı düzenlenmiş, Denizli Valiliği Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce 24.2.2018 günü yapılan denetim sırasında da, davacının sürücü belgesi geri alındığı halde araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle, adına 24.2.2018 gün ve IJ-336923 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Kanun'un 36/3-b. madde ve fıkrası uyarınca 2.018,00 TL idari para cezası verilmiştir.

Davacı vekili, idari para cezaları ile sürücü belgesi geri alma tutanaklarının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

DENİZLİ 2. SULH CEZA HAKİMLİĞİ: 2.5.2018 gün ve D.İş: 2018/1140, K: 2018/1140 sayı ile; 5326 sayılı Yasa'nın 27/8. maddesine göre idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması nedeniyle yapılan başvuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle başvurunun görev nedeniyle reddine karar vermiş, yapılan itiraz Denizli 1. Sulh Ceza Hakimliğince kesin olarak reddedilmiştir.

Davacı vekili bu kez, 11.2.2018 gün ve MA-26281745 sayılı Trafik İdari Para Cezası KararTutanağı ve 11.2.2018 gün ve MA-26281861 sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı ile verilen idari para cezaları ile sürücü belgesi geri alma tutanaklarının iptali istemiyle ayrıca idari yargı yerinde dava açtığını belirterek, 24.2.2018 gün ve IJ-336923 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı ile verilen idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

DENİZLİ İDARE MAHKEMESİ: 28.6.2018 gün ve E:2018/864 sayı ile, dava konusu para cezasının verilmesine dayanak teşkil eden 2918 sayılı Kanun'da bu Kanun hükümlerine göre verilen idari para cezasına karşı başvuru yolu gösterilmediğinden Kabahatler Kanunu'nun 27/1. maddesi uyarınca davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle ve Uyuşmazlık Mahkemesinin konu ile ilgili kararları emsal alınarak davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine değin ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesinin Hicabi DURSUN'un başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 24.9.2018 tarihli toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, "24.2.2018 gün ve IJ-336923 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı ile verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden oluşan" görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay

Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Yasa'nın 36/3-b madde ve fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılmıştır.

13.10.1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Sürücü belgesi alma zorunluluğu" başlığı altında düzenlenen 36. maddesinde, "Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

Araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebilir.

Buna göre;

a) Sürücü belgesi olmayanların,

b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların,

c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin,

araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir " denilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Yasa'nın 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dışında trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Yasada idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; bu Yasada gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye işaret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamış olması karşısında ve göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmüştür.

30.3.2005 gün ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değişik 3. maddesinde ise, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir." düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Denizli İdare Mahkemesi'nce yapılan başvurunun kabulü ile, Denizli 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 2.5.2018 gün ve D.İş: 2018/1140, K: 2018/1140 sayılı görevsizlik kararının, 24.2.2018 gün ve IJ-336923 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b. madde ve fıkrası uyarınca verilen 2.018,00 TL tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden verilen kısmının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Denizli İdare Mahkemesi'nce yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Denizli 2.Sulh Ceza Hakimliğinin 02.05.2018 gün ve D.İş:2018/1140, K:2018/1140 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ, 24.02.2018 gün ve IJ-336923 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b. maddesi uyarınca verilen 2.018,00 TL. tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden verilen kısmının KALDIRILMASINA, 24.09.2018 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Turgay Tuncay
AYDIN	TUNÇ	VARLI